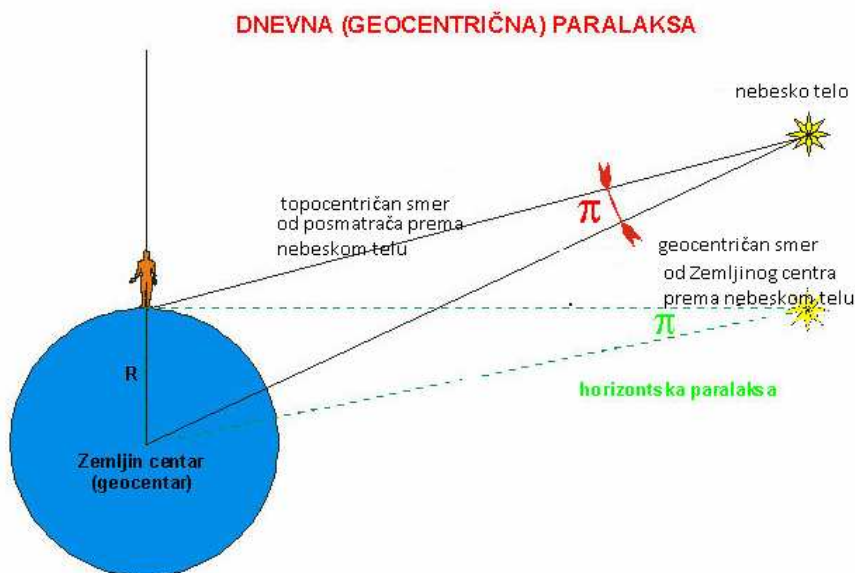

Fridrih Besel

Fridrih Besel (Friedrich Wilhelm Bessel), nemački astronom i matematičar. Poznat je po sistematizovanju Beselovih funkcija (koje je otkrio Danijel Bernuli) i po tome što je prvi koristio metodu paralakse za izračunavanje udaljenosti zvezda. Godine 1838. koristeći ovu metodu izračunao je da je udaljenost zvezde 61 Labud oko 6 svetslosnih godina (pogrešio je samo 6%). Prethodno je napravio preciznije orbitalne proračune za Halejevu kometu.

Njegova merenja omogućila su mu da zapazi odstupanja u kretanju Sirijusa i Prokiona, za koja je ustanovio da su uzrokovana gravitacionim privlačenjem nevidljivih pratilaca. To je bila prva tačna tvrdnja o do tada nepoznatom pratiocu pozicionim merenjem, a što je kasnije dovelo do otkrića Sirijusa B. Po njemu je nazvan asteroid, kao i krater na Mesecu.

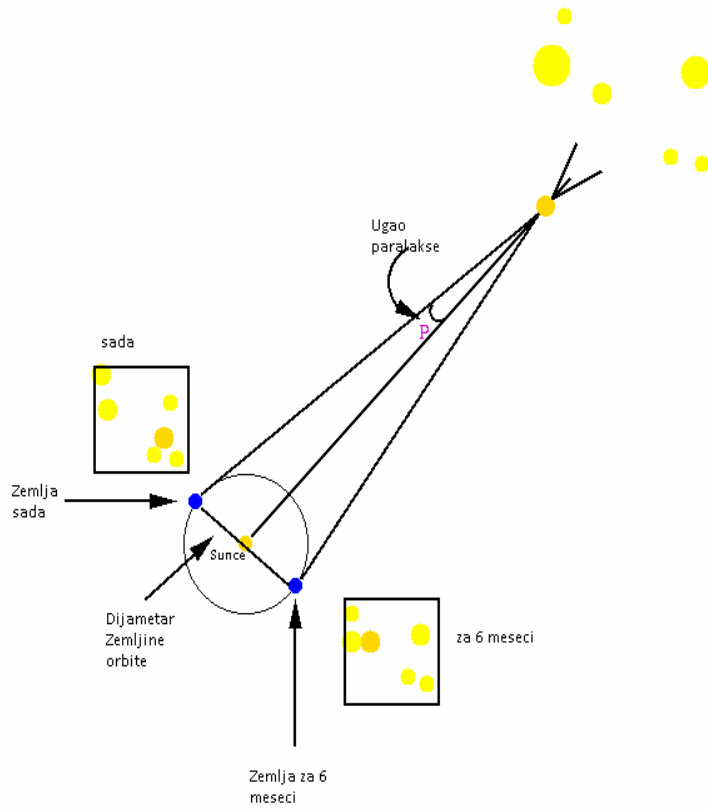

Paralaksa (grč. parallaxis, odstupanje), prividna promena položaja objekta u odnosu na pozadinu usled razlike u položaju dva posmatrača, promene položaja posmatrača ili kretanja posmatrača velikom brzinom.

Paralaksa je kvantitativno ugao između dve linije vida pri posmatranju jednog objekta iz dva različita položaja. Bliži objekti imaju manju paralaksu od daljih. Tako se paralaksa koristi za merenje udaljenosti.

Koristi se za kao ugao od kojim se vidi radijus Zemlje (dnevna paralaksa) ili Zemljine orbite (godišnja paralaksa). Za Mesec, Sunce, komete i planete u Sunčevom sistemu određuje se

dnevna, a za zvezde godišnja paralaksa. To je jedini direktni način merenja udaljenosti zvezda izvan Sunčevog sistema.

Maja Šahović

[Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported](#)

You are free:

- to Share - to copy, distribute and transmit the work
- to Remix - to adapt the work

Under the following conditions:

- Attribution. You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- Noncommercial. You may not use this work for commercial purposes.
- Share Alike. If you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.
 - For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. The best way to do this is with a link to this web page.
 - Any of the above conditions can be waived if you get permission from the copyright holder.
 - Nothing in this license impairs or restricts the author's moral rights.